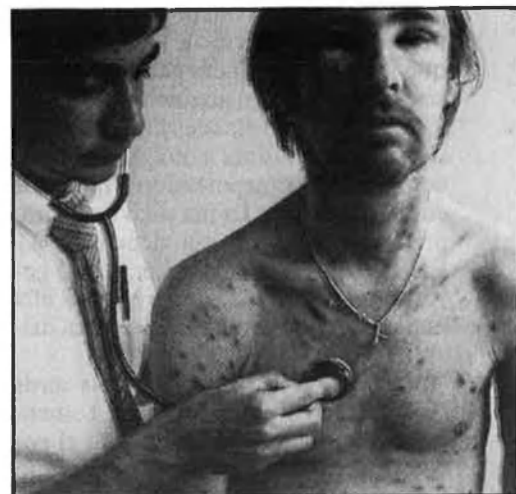

AMB LA SIDA, AUGMENTEN ELS COSTOS DE PRODUCCIÓ

L'impacte de la SIDA arriba a les empreses

Aquest és el text de la conferència que el magnat de la premsa britànica, Robert Maxwell, que acaba precisament d'anunciar l'adquisició del 10 per cent del Canal 10, pronuncià la passada setmana davant el Fòrum Econòmic Mundial. EL TEMPS ha tingut accés a aquest text i ara el publica per primera vegada a l'Estat espanyol.

Robert Maxwell

La SIDA —Síndrome d'Immuno-deficiència Adquirida— ha irromput en la comunitat empresarial mundial com un dels reptes més intrincats i complexos a què mai ens hem hagut d'enfrontar. I és més, això succeeix en un moment en què hi ha tanta inestabilitat en el mercat econòmic que les aspiracions dels individus i els països ultrapassen de bon tros la pròpia capacitat d'adreçar-les en una direcció idònia. La comunitat empresarial té encara un llarg camí a recórrer pel que fa a aquest tema, com ho il·lustra l'entenedor estudi realitzat recentment per la revista *Us Fortune* i la companyia d'assegurances Allstate, tot demostrant que l'actitud dels executius envers la SIDA es caracteritza bàsicament per la letàrgia. En general, tot i que la SIDA afecta tot el conjunt empresarial americà, no s'han dut a terme polítiques de defensa dels treballadors infectats per aquesta malaltia.

El meu grup periodístic, *Mirror*, prepara ara una enquesta similar, que estudiarà les actituds envers la SIDA dels empresaris del Regne Unit i d'Europa.

Permeteu-me que em referesca a uns quants aspectes del que podrien ser les dimensions i conseqüències de la SIDA en termes econòmics i empresarials:

1. La SIDA afectarà la producció i els costos dels productes finals, i augmentarà l'import de les prestacions sanitàries i dels subsidis per defunció. Aquestes prestacions, si no és que són satisfetes, podrien amenaçar la solidesa financera dels negocis (o empreses) en general, no tan sols del ram de les assegurances.

Robert Maxwell.

Les despeses relacionades amb la SIDA suposen actualment a la indústria dels Estats Units més de 200 milions de dòlars, mentre el govern federal desemborsa al voltant dels 500 milions de dòlars en assistència sanitària. Es pot calcular que, l'any 2000, les companyies d'assegurances podrien haver pagat més de cinc-cents milions de dòlars en prestacions relacionades amb la SIDA.

Els costos no seran gaire menors per al sector europeu de les assegurances ni per a l'assistència sanitària governamental.

2. La SIDA és un factor limitatiu del desenvolupament. Afecta els joves i els adults joves. Cap país, siga desenvolupat o subdesenvolupat, no es pot permetre perdre talents qualificats sense patir severes conseqüències.

3. La SIDA té un impacte advers sobre els sectors del turisme i de l'esbarjo, a causa del desconeixement i del pànic que per aquesta malaltia tenen les persones de qualsevol condició.

4. La SIDA pot alterar les estratègies de desenvolupament, les oportunitats d'inversió i les consideracions comercials de tota mena.

5. La SIDA drenarà fons destinats a altres problemes sanitaris crítics, com poden ser-ho la desnutrició o la malària, i a l'educació, cosa que podria afectar la productivitat i la qualitat de vida.

6. La SIDA augmentarà enormement els costos mèdics, i farà més seriosa la mancança de mà d'obra, fins i tot als països més pròspers, i

7. La SIDA exigeix que la indús-

tria vaja més enllà en la seva tasca d'inserció en la comunitat on està situada i on resideixen els seus empleats.

Les aterridores estadístiques elaborades pels doctors Mann i Young, de les quals vostès segurament han sentit parlar, demostren que el flagell de la SIDA i el seu impacte en la indústria i el comerç creixeran significativament. El món empresarial ha de prendre la iniciativa i dur a terme polítiques personals, mesures prioritàries i estratègies de comunicació i informació que funcionen amb efectivitat.

És del tot inacceptable que els líders empresarials consideren que *no* s'hi han de sentir implicats, ja que es tracta d'una qüestió sanitària complexa. La SIDA no és un problema que afecte *els altres*. És un problema que afecti *tothom*. Exigeix una atmosfera en què treballadors i patrons han de fer comuns els seus coneixements, expectatives i interessos sobre la SIDA. La lluita tot just acaba de començar, perquè cadascú pot mantenir punts de vista poc realistes sobre la malaltia i allò que cal fer en relació a aquesta.

És difícil la tasca de redreçar aquests punts de vista, i pot ser quasi inefectiva particularment en aquells llocs on hi ha un treballador afectat per la SIDA. Les persones comencen a fer-se la idea que, si s'infecten, passaran a formar part de les estadístiques mortals, i ningú no se sent còmode amb la perspectiva de la mort.

A Gran Bretanya, el National AIDS Trust —Associació Nacional de la SIDA— ha estat constituït pel govern a fi de coordinar totes les agrupacions voluntaristes i de proveir de diners addicionals per a la investigació, com també per proporcionar ajut als afectats pel virus o per la malaltia. Aquest ajut inclourà subvencions, serveis d'orientació, centres d'assistència diürna (dispensaris) i hospicis on tots aquells que ja han emmalaltit i estan molt greus puguin passar els dies que els queden de vida.

Jo vaig acceptar la proposta que em va fer el secretari d'Estat per a la Salut (Sanitat) d'encapçalar la tasca d'aconseguir 50 milions de lliures per tal de finançar aquest projecte. Com a president del National AIDS Trust, vaig organitzar un concurs per trobar un logotip que represente aquest projecte. Avui els puc dir que una nena de tretze anys va guanyar el concurs, tot i competir amb les propostes de dissenyadors i assessors professionals.

Aquest logotip que ara tenen davant, jo el trametré a la resta d'organitzacions d'arreu del món i a l'Organitza-

ció Mundial de la Salut, proposant-lo com a logotip candidat a esdevenir emblema mundial de la SIDA.

Permeteu-me també que incloga en aquest debat un punt clau del discurs que vaig pronunciar davant la Federació Internacional d'Editors de Premsa el passat mes d'octubre a Madrid. Allí vaig proposar la celebració d'una Dia Mundial de la SIDA als mitjans de comunicació, per tal d'alertar l'atenció del món sencer sobre la importància de la SIDA amb l'ajut dels mitjans de comunicació. No es tracta d'una malaltia d'homosexuals, sinó d'una malaltia que afecta tots els sectors de la societat —l'individu, els seus familiars, els seus amics i els sers més pròxims.

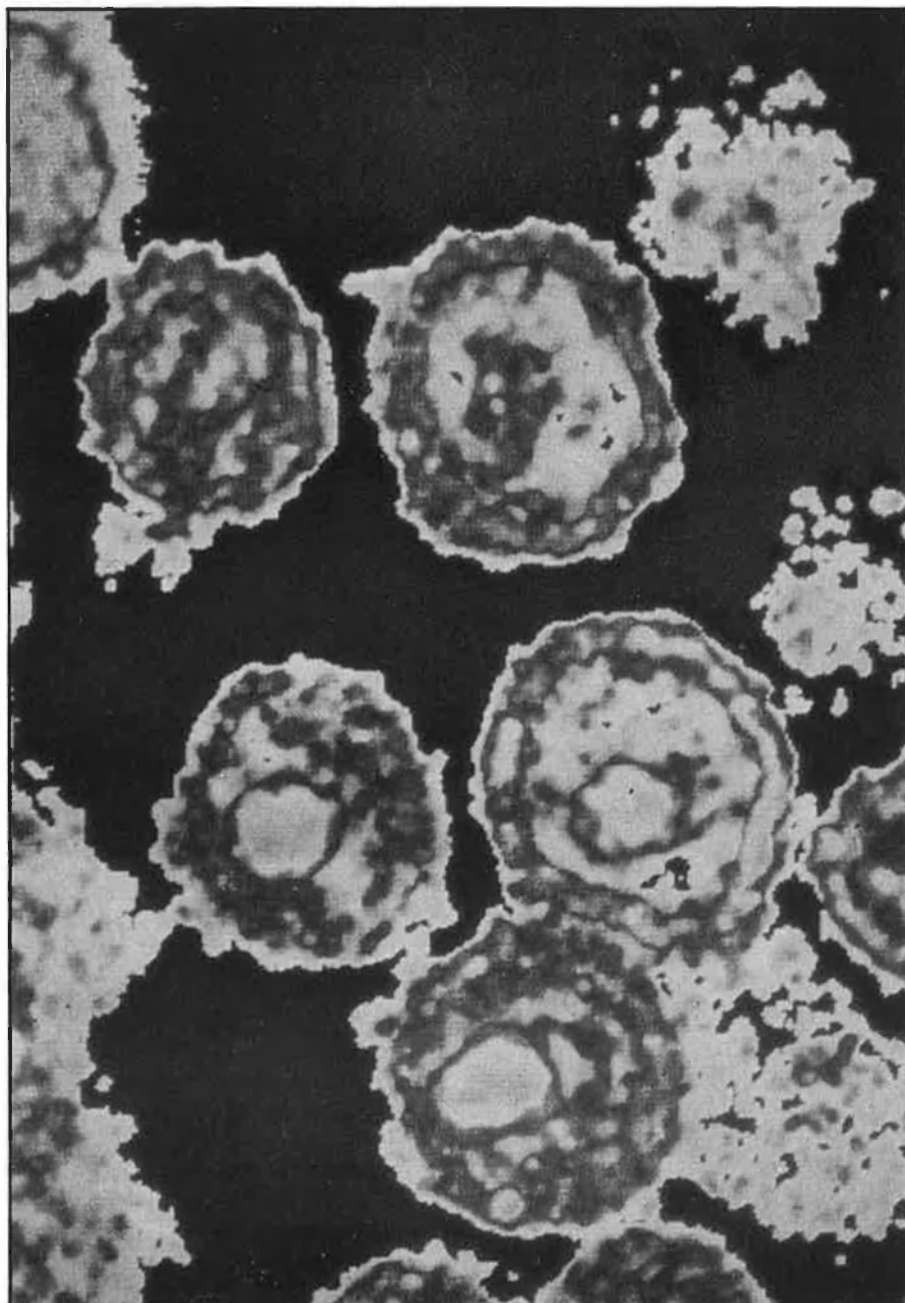
Els fets que expose en aquesta conferència fan referència a un impacte encara més ampli —en el lloc de treball de l'individu i en la seua comunitat en general. ¿Quines són les observacions més importants que cal fer en referència a la SIDA?

1. No es contrau la SIDA si no es vol.

2. La SIDA no es contrau a través de contactes casuals.

3. La SIDA és una malaltia que cal tractar amb neutralitat i compassió, ja siga afectada una persona que es prostitueix, un executiu o un membre de la teua pròpia família.

4. Els empresaris del món han de participar en la solució d'aquest problema. Han d'esdevenir ciutadans coo-

Grup de virus HIV vistos al microscopi electrònic.

perants no tan sols en els propis països sinó també en tot el món.

5. ¡Qualsevol individu té dret a conèixer si té anticossos si així ho desitja!

6. Cal fer segura la provisió mundial dels bancs de sang. (Tenim la tecnologia i els recursos per fer-ho).

A l'hora de presentar al públic aquestes observacions fonamentals i el material que les acompanya, els mitjans de comunicació han de tenir molta cura de

1. Plantejar les solucions.

2. Publicar fets, no ficcions, i

3. Mantenir un ull vigilant sobre tots els sectors de la societat, incloent-hi la comunitat empresarial, per tal d'assegurar-se que tots compleixen amb aquesta responsabilitat sobre el problema de la SIDA.

Per tal de portar a terme això, estic enviant una carta als directors gerents de les més de cent filials de la Maxwell Communication Corporation, dels diaris del grup Mirror i del *holding* Pergamon, amb més de 30.000 empleats en 23 països d'Europa, Amèrica, Àsia, Àfrica i Austràlia, incloent-hi Moscou,

Pequín i Tòquio. En aquesta carta els demane que enganxen als taulers d'anuncis per als treballadors de tot el grup la missiva següent:

«Benvolgut director gerent:

La SIDA és una malaltia mortal que, d'acord amb l'Organització Mundial de la Salut, matarà en els tres anys vponents als països desenvolupats més homes joves menors de 34 anys que les quatre causes de mortalitat més importants —accidents de trànsit, afeccions cardíques, càncer i suïcidi. Ara mateix no hi ha una vacuna, ni sembla possible trobar-ne cap en el futur immediat. L'única arma que hi ha a l'abast dels governs, companyies i organitzacions és difondre tota la informació possible que pugui ajudar a convèncer els grups de risc a modificar la seua conducta.

El propòsit d'aquesta carta és invitar a vostè, els seus col·legues i qui s'escaiga, perquè es reunisquen amb els sindicats i els representants dels treballadors per discutir els sistemes i els mitjans a través dels quals es pugui informar i educar millor els nostres em-

pleats sobre el perill de la SIDA i com es pot evitar. He d'afegir, com a qüestió de principi, que vull que sàpiga que la política del nostre grup és, cas que alguns dels treballadors de la nostra plantilla resulte seropositiu o emmalaltat de la SIDA, que aquest continuarà sent titular dels mateixos drets i privilegis que tindria en el cas que patira qualsevol altra malaltia seriosa. La nostra política envers aquestes persones ha de ser tolerant i compassiva.

Ara estem considerant també la possibilitat d'instal·lar, allà on corresponga, serveis d'orientació i de readaptació dels pacients de la SIDA, cas que no puguem dur a terme les seues tasques normals.

La comunitat empresarial del món ha de donar més suport polític dins els seus països respectius als funcionaris governamentals capficats en la difícil batalla de conscienciar sobre el problema de la SIDA els seus compatriotes.

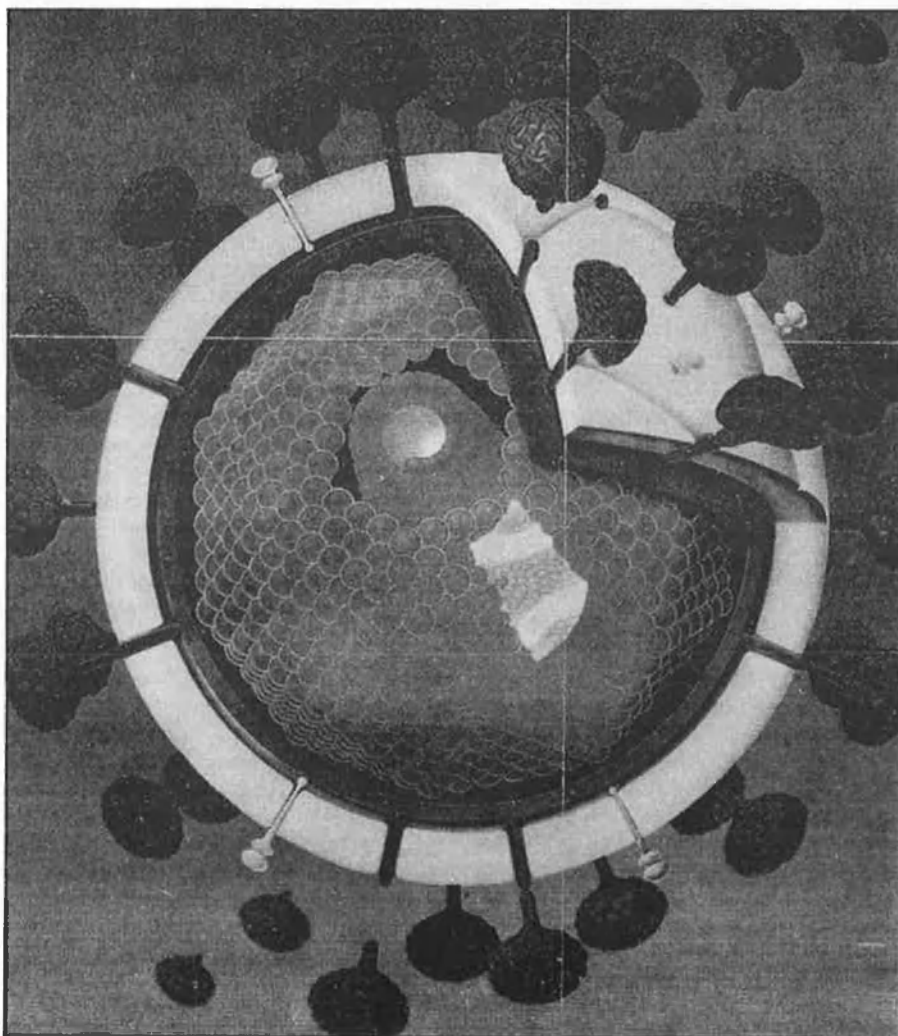
El govern del Regne Unit ha estat molt justament lloat pel magnífic esforç que ha dut a terme a fi d'organitzar en un període molt breu de temps un programa altament efectiu d'educació i informació. L'èxit dels seus esforços ha estat reconegut internacionalment, i es basa en:

1. La constitució d'una petita comissió interministerial al més alt nivell, sota la presidència del vice-president ministre Lord Whitelaw, amb l'objectiu de coordinar i dur a terme una política d'abast nacional.

2. L'establiment d'excel·lents relacions amb els mitjans informatius. Parlant ara com a editor de premsa, puc confirmar que la positiva campanya governamental orientada a implicar els mitjans des de bon començament ha facilitat molt la nostra tasca d'alertar la població sense alarmar-la.

Els mitjans de comunicació acceptem el fet que, per consideració als nostres lectors, oients i televidents, hem d'oferir-los una informació molt exacta sobre la SIDA. Amb aquest objectiu, ara estem treballant per tal de crear un Banc Mundial de Dades sobre la SIDA en cooperació amb l'OMS, capaç de proporcionar informació molt autoritzada als periodistes de tot el món, a fi d'evitar la publicació d'informes sensacionalistes sobre casos individuals o suposades curacions miraculoses.

Donar un pas endavant i dir al poble britànic tota la veritat i només la veritat sobre la SIDA va ser un acte de considerable coratge polític. Hi havia una considerable pressió política contra el fet que es parlara obertament sobre el «sexe segur» cada dia en la te-

Dibuix esquemàtic del virus de la Sida.

levisió i els diaris, a causa de les inhibicions socials contra el sexe.

El govern va reconèixer també la importància del suport que els mitjans de comunicació hem donat al seu programa d'educació i informació. Un altre exemple del gran interès que desvetlla arreu del món la pandèmia de la SIDA és l'èxit de la cimera internacional celebrada recentment a Londres, a la qual van assistir més de 140 ministres de Sanitat.

L'interès que té la indústria britànica pel problema de la SIDA es reflectirà ben aviat en una declaració conjunta que donaran a conèixer la Confederació de la Indústria Britànica i el Congrés de les Trade Unions el dia 10 de febrer. En aquesta tasca han estat assessorades i ajudades pels serveis governamentals de conciliació entre empresaris i sindicats.

Aquesta declaració se centrarà en la necessitat de garantir que les persones que han donat positiu en l'anàlisi serològica i les que estan ja afectades per la SIDA no seran discriminades ni pels Serveis Nacionals de Salut ni en els seus llocs de treball.

Deixeu-me exposar dos exemples de com s'han comportat en aquests casos dues empreses:

1. En la primera companyia, un empleat que acabava d'assabentar-se que havia resultat seropositiu en una anàlisi, trobant-se en un cert estat de xoc va confiar-se a un dels seus col·legues de treball. L'endemà al vespre, aquest empleat fou completament aïllat, l'havien deixat ben sol a l'hora de dinar en la cafeteria de l'empresa, i els lavabos que usava s'havien posat en quarantena, com no va trigar a descobrir.

2. Un alt dirigent d'un bufet de comptabilitat internacional va desenvolupar la malaltia en forma de PCP, un tipus de pneumònia que apareix freqüentment en casos de SIDA. Tan sols precisava d'un breu temps de tractament hospitalari, amb expectatives absolutes de poder reincorporar-se al treball. Ho explicà confidencialment a un dels socis de l'empresa, i rebé garanties que podria continuar treballant en la companyia. Tres setmanes després, tornava de l'hospital i trobà que el seu despatx havia estat buidat i fumigat. Quan va tornar a parlar amb el mateix soci amb què havia conversat anteriorment, aquest li digué que l'empresa «no necessitava ja els seus serveis», i que havia d'abandonar el treball en aquell mateix dia.

Cal prevenir aquesta mena d'inhumanitat en la indústria. Els directors

executius de les empreses haurien d'informar els seus caps de personal que les persones seropositives no han de ser tractades com a leproses. Els consells d'administració haurien de pronunciar-se públicament en favor de polítiques de tolerància i compassió. És important que les empreses es lliuren *abans* a dur endavant aquests programes d'informació, educació i tolerància, i dic *abans*, abans que es descobreixca que alguna de les persones que hi treballen pateix la SIDA.

les tan vitalment necessàries mesures de resposta.

Aquestes eines, bé que rudimentàries, ja les tenim. La tecnologia ens ha donat la capacitat d'assegurar-nos tota la provisió mundial dels bancs de sang. Tan sols necessitem emprar-la a fons. L'educació és l'eina per a prevenir la propagació de la malaltia entre un home i un altre home, o entre un home i una dona. Tan sols hem de comunicar-la amb efectivitat.

En la batalla contra la pandèmia de

Encara no s'ha dut a terme una política de defensa dels treballadors afectats per la SIDA.

En la indústria i en l'empresa, està en les nostres mans la possibilitat d'acabar amb aquestes actituds inhumanes, ja que ningú més no pot controlar l'ambient immediat en què es desenvolupa la jornada laboral parcial o sencera de la gent afectada per la SIDA. És la nostra responsabilitat, i no podem girar l'esquena a aquesta obligació.

I fins i tot, si l'argument humanitari no trenca el gel, ha de ser obvi per a tothom que les persones infectades que són rebutjades per la societat no seran mai responsables —per descomptat, sempre que no es dediquen a cometre excessos— de la infecció d'altres persones per proximitat.

Jo vull agrair a aquest fòrum la decisió de situar aquesta qüestió tan vital que és la SIDA en la seua agenda de debats. Aquesta malaltia està irrompent en la infraestructura econòmica a través de la pèrdua de joves talents, de les divisions socials internes en els àmbits de treball i de l'alt cost financer de

la SIDA és ben bé el moment de mostrar coratge polític, convicció i compromís.

Per damunt de tot això hem d'aconseguir la concentració de les voluntats a fi d'enfocar la importància de l'acció internacional. Amb aquesta finalitat, en cooperació amb l'OMS, jo he promès donar suport —amb l'ajut d'altres dirigents de mitjans de comunicació— a la creació d'una Diada Mundial de la SIDA als mitjans de comunicació, que se celebrarà aquest mateix any més endavant.

Aquest dia es demanarà a tots els diaris del món que els seus editorials i els seus espais informatius recorden a tothom —no permeten que ningú oblidí— l'amenaça de la SIDA i la necessitat d'un suport públic amb donacions financeres personals i empresarials que s'afegesquen als fons públics destinats pels governs a la investigació, a fi que la lluita contra aquesta terrífica malaltia tinga una conclusió reeixida. □